

Aluerajaus 1:10000

Ilmakuva alueelta, Oulun kaupunki, 2012

Kriteerit / Avainsanat

A Selvaakitalot Symboli- tai avainkohde

Koko alue Alkuperäisyys / kulttuurihistoriallinen merkitys
Harvinaisuus, erikoisuus
Yhtenäisyys, liittyminen ympäristöön.
Kerroksellisuus

Höyhtyä on edustava aluekokonaisuus, jossa oululaiselle identiteetille merkittävät julkiset rakennukset ja ominaispiirteensä hyvin säilyttäneet monen aikakauden asuinalueet yhdistyvät ympäröiviin viheralueisiin.

Karjasillan koulu (Oulun kaupunki)

Näkymä Latokartanontien, Hanhitien ja Nokelantien risteyksestä pohjoiseen

Sijainti

Höyhtyän alue sijaitsee pari kilometriä Oulun ydinkeskustasta kaakkoon Karjasillan RKY 2009 -alueen eteläpuolella.

Rajaus

Höyhtyän aluekokonaisuus on osoitettu laajempuna kuin Arvokkaita alueita Oulussa II -raportissa esitetty Selvaakitalojen alue. Pohjoisessa alue rajautuu Joutsentiehen, idässä Pohjantiehen (vt 4), lännessä Lintulammentiehen ja etelässä Sorsatiehen sekä Lintulan arvokkaaseen alueeseen kuuluvaan Lintulammenpuistoon.

Selvaakitalojen lisäksi alueeseen kuuluvat Karjasillan koulu ja kirkko, Lintulammen koulu, Hanhitien ja Haapanatien asuinalueet sekä Lintulammentien kerrostalot ja kaupunkikuvallisesti merkittäviä viheralueita.

Alueen historiaa

Höyhtyän ensimmäinen asemakaava vuodelta 1955 on Niilo Mattilan laatima. Alueelle on tehty useita asemakaavan muutoksia 1956 - 2007. Alueen rakentaminen on osa sotien jälkeistä Oulun yhdyskuntarakenteen laajentumisvaihetta.

Käyttötarkoitus

Suurin osa Höyhtyän rakennuksista on asuinkäytössä olevia kerros-, rivi- ja omakotitaloja. Lisäksi alueella on kirkko, kaksi koulua, päiväkotia sekä hoitokoti.

Rakennettu ympäristö

Selvaakitalot on rakennettu 1957 - 61 norjalaisen insinööri Selvaagin taloudellisen rakentamisen menetelmiä soveltaen. Useimmat niistä on suunnitellut arkkitehti Uki Heikkinen. Arkkitehti Veijo Kerolan suunnittelemaat Koskelotien talot poikkeavat hie- man muista julkisivuiltaan.

Selvaakitalot on arvioitu maakunnallisesti merkittäväksi rakennushistoriallisten arvo- jensa vuoksi. Niissä ilmenee sotien jälkeisen ajan rakennustapojen ja rakentamistek- niikan kehitys. Selvaakialue on hyvin säilynyt ja lajissaan harvinainen.

Karjasillan kirkko (1963) liikenteen solmukohdassa Höyhtyänpuiston reunalla on ark- kitehti Kalevi Lankisen suunnittelema. Kattomuodoltaan ja epäsymmetriseltä kaari- ikkunajaoaltaan näyttävän betonirakenteisen kirkon julkisivut ovat punatiiliverhoillut. Betonista valettu monikulmainen pilarimainen kellotapuli sijaitsee sisääntulopihalla. Alttarin pronssiveistoksen on suunnitellut kuvanveistäjä Essi Renvall. Maamerkinä toimiva kirkkorakennus on säilyttänyt ominaispiirteensä.

Karjasillan koulun (1957) ja sen ensimmäisen laajennuksen (1960) suunnitteli arkkiteh- tuurikutsukilpailun voittanut arkkitehti Osmo Sipari. Matalaa, pitkää, loivista harja- ja pulpettikattomuodoista sommiteltua koulua voidaan luonnehtia tyypiltään paviljon- kikouluksi. Kevytrakenteisissa ulkoseinissä on suuret, lähes yhtenäisen lasiseinän vai- kutelmaa luovat ikkunat, ja vain päätyseinät ovat tiilestä.

Hanhitien selvaakitaloja

Nokikanantien selvaakitaloja

Kaakkuritie 3

Nokikanantien selvaakitaloja

Nokelan kansakoulun eli nykyisen Lintulammen koulun (1958) on suunnitellut kaupunginarkkitehti Martti Heikura. Ympäröivää rakennuskantaa korkeampi rakennus edustaa 1950-luvun alkupuolelle ominaista koulutyyppiä. Heikuran aiemmista koulusuunnitelmista poiketen kivirakenteisen ja rapatun rakennuksen eri osat ovat samansuuntaisia ja porrastuvat maaston myötäisesti. Koulu oli suunniteltu uuden lähiön toiminnalliseksi kesukseksi, ja siihen sisältyivät tilat kirjastolle sekä iltakäyttöä varten omin sisäänkäynnein varustetut kerhotilat.

Nykyisin Allinpuiston päiväkotina ja Pajukiven hoitokotina tunnetut rakennukset ovat niin ikään Martti Heikuran suunnittelemia. Suunnitelmat on päivätty Oulun kaupungin rakennustoimistolla Höyhtyan lastenkodin nimellä 1956. Rakennuksen muutossuunnitelmat Pajukiven hoitokodiksi ovat vuodelta 1979. Höyhtyan lastentalo (1963), Allinpuisto, oli Oulun ensimmäinen alun perin lastentarhaksi ja –seimeksi suunniteltu rakennus ja toimii edelleen päiväkotina.

Nokelantien ja Allitien 1959 – 64 valmistuneet kerrostalot on suunnitellut rakennusmestari Aukusti Rönköharju.

Hanhitien eteläpuolella sijaitsevat jälleenrakennuskauden omakotitalot ovat suhteellisen hyvin säilyneitä pääasiassa puurakenteisia paritaloja.

Maisema

Alueella on runsaasti puistoja: Sotkapuisto, Allinpuisto, Aropuisto, Sorsapuisto, Kaak-

kuripuisto sekä osa Höyhtyanpuistoa. Sorsa- ja Sotkapuiston muodostama viheryhteys alueen halki vahvistaa alueen kaupunkikuvallista merkitystä. Puistoissa ja kevyenliikenteen väylien varrella kasvaa komeita mäntyjä.

Alueen arvot

Karjasillan kirkko on maamerkki ja tärkeä ympäristön identiteetille.

Liikelaitos Oulun Tilakeskus on 2014 teettänyt selvityksen kaikista kaupungin perusteen kouluista. Selvityksessä sekä Lintulammen että Karjasillan koulun arkkitehtoninen laatu ja historiallinen arvo on arvioitu varsin korkeiksi. Alun perin yksityiseksi keskikouluksi suunniteltu Karjasillan koulu on aikakautensa innovatiivinen rakennus arkkitehtonisesti ja rakennusteknisesti. Se on säilyttänyt hahmonsäilytyksensä ja julkisivunsa hyvin korjauksista ja muutoksista huolimatta. Kirkon ohella koulu on Höyhtyan alueen merkittävin julkinen rakennus. Arkkitehti Osmo Siparilla oli suuri merkitys suomalaisen kouluarkkitehtuurin kehityksessä toisen maailmansodan jälkeen.

Selvaakitalot ovat maakunnallisesti merkittävä kohde rakennushistoriallisten arvojen vuoksi. Niissä kuvastuu rakennustapojen ja rakentamistekniikan kehitys. Kohde on harvinainen, sillä alun perinkään Ouluun ei rakennettu tämän tyyppisiä rakennuksia muualle. Selvaakitalojen alue on säilyttänyt olennaiset syntyhistoriaan liittyvät piirteensä, sillä muutokset ovat vähäisiä ja luonteisia. Rakennusryhmä muodostaa edelleen yhtenäisen kokonaisuuden.

Näkymä kevyenliikenteenväylältä Kuikkatielle

Allitien kerrostaloja

Nokelantien kerrostaloja

Nokikanantie 4

Karjasillan koulu (Oulun kaupunki)

Suunnittelutilanne

Alkuperäinen asemakaava on voimassa lähinnä viheralueilla, muualla kaavaa on muutettu lähes korttelikohtaisesti.

Karjasillan koulun alueella on syksyllä 2014 alkanut kehittämishanke, jossa haetaan innovatiivisia ratkaisuja asemakaavoituksen pohjaksi.

Suosituks

Höyhtyän täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueen ominaispiirteiden säilyttäminen. Keskusta uudistettaessa tulee huomioida Karjasillan koulun arvot.

Lähteet

Arvokkaita alueita Oulussa osa II, Oulun kaupungin keskusvirasto, Suunnittelupalvelut, Rakennussuojelutyöryhmä, 2001

Hanhitie 13, Höyhty, Oulu Rakennushistoriaselvitys, Arkkitehtitoimisto A-Studio, Oulun kaupungin tekninen keskus, Asemakaavoitus, 2011

Karjasillan yläaste ja lukio, RHS, Palviainen/Sipark Oy, Oulun kaupungin tilaliikelaitos, 2008

Karjasilta - Rakennetun ympäristön inventointi 2014, Oulun kaupunki, asemakaavoitus, 2015

Oulun koulut -selvitys, Oulun kaupunki, Krogius&Hirviniemi, Liikelaitos Oulun Tilakeskus, 2014-15, luonnos

Tiivistä ja vihreää, Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut (Höyhtyän viheralueet, arvot -osa 1-3) <http://www.ouka.fi/oulu/kaupunkisuunnittelu/hoyhtya>

Arkkitehti-lehti, 12/1958

Lintulammen koulu (Oulun kaupunki)

Näkymä Allinpuistosta